

Domov>Iskanje pravnih strokovnjakov>Vrste pravnih poklicev

Vrste pravnih poklicev

Finska

Ta stran vsebuje pregled pravnih poklicev na Finskem.

Pravniški poklici – uvod

Pravniški poklici na Finskem vključujejo sodnike, zaposlene na sodiščih, državne tožilce, odvetnike za javno pravno pomoč, odvetnike, pravne svetovalce z licenco, notarje in sodne izvršitelje.

Tožilci

Organizacija

Državno tožilstvo ima okrog 550 zaposlenih, od tega približno 400 tožilcev. Hkrati ima tožilstvo okrog 150 zaposlenih na različnih podpornih in strokovnih delovnih mestih.

Državno tožilstvo sestavljajo **urad generalnega tožilca**, ki deluje kot osrednji upravni organ, in **pet tožilskih okrožij**: južna, zahodna, severna in vzhodna Finska ter regija Åland. Ima 34 enot po vsej Finski.

Državno tožilstvo vodi **generalni tožilec, ki je najvišji tožilec v državi**.

Urad generalnega tožilca je pristojen za osrednje upravljanje, vodenje in nadzorovanje državnega tožilstva ter njegovega delovanja na splošno. Dejansko delo tožilcev poteka v tožilskih okrožjih.

Za upravljanje državnega tožilstva je pristojno ministrstvo za pravosodje.

Naloge

Neodvisno državno tožilstvo je državni organ in je del sodstva. Njegova naloga je zagotoviti obstoj kazenske odgovornosti, tj. da se kaznivo dejanje kaznuje s kaznijo v skladu z zakonom. Tožilci odločitve o pregonu sprejemajo neodvisno in so neodvisni pravosodni organi.

V kazenskem postopku ima državni tožilec v okviru javnih organov najpomembnejšo vlogo, in je vključen v celotno verigo postopkov od predkazenskih preiskav do sodnih postopkov. Poleg tega lahko naloži denarno kazen za lažja kazniva dejanja.

Naloge tožilca so osredotočene predvsem na **pregon** in naloge v okviru **sodnih postopkov**. Državni tožilci se na podlagi vloženih obtožnic med pregonom odločijo, katere zadeve bodo predložili sodišču. Državni tožilec je na sojenju odgovoren za to, da dokaže, da je toženec storil kaznivo dejanje, ki se mu očita. Državni tožilec bo zagotovil tudi to, da se predkazenska preiskava opravi dovolj temeljito. Tožilec se z bolj zapletenimi kazenskimi zadevami seznani že na začetku predkazenske preiskave in lahko na predlog vodje preiskave predkazensko preiskavo konča tudi pred vložitvijo obtožnega akta.

Vloga tožilca v predkazenski preiskavi je še zlasti pomembna, kadar je storitve kaznivega dejanja osumljen policist. V takem primeru tožilec tudi vodi predkazensko preiskavo.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo na spletišču [državnega tožilstva](#).

Sodniki

Organizacija

Na Finskem večino sodb sodišč izdajo poklicni sodniki. Na okrožnih sodiščih so tudi sodniki porotniki. Sodniki so člani neodvisnega sodstva. Svojo funkcijo opravljajo na vrhovnem sodišču, pritožbenih sodiščih in okrožnih sodiščih, vrhovnem upravnem sodišču in upravnih sodiščih ter na sodišču za zavarovanja, delovnem sodišču in gospodarskem sodišču. Sodniki so državni uradniki in jih ni mogoče odstaviti s položaja. Sodniku ni mogoče začasnó prepovedati opravljanja funkcije, razen s sodbo sodišča. Poleg tega sodnika ni mogoče prestaviti na drug položaj brez njegove privolitve.

Poglavje 12 **zakona o javnih uslužbcih na centralni ravni države** vsebuje ločene zakonske določbe za sodnike kot javne uslužbence. V skladu z zakonom se določbe, ki urejajo dovoljeno odsotnost, opomin, začasnó zaposlitev in odpust ostalih javnih uslužbencev, ne uporabljajo za sodnike. V skladu z zakonom o javnih uslužbcih na centralni ravni države morajo sodniki prenehati opravljati svojo funkcijo, ko dosežejo zakonsko določeno upokojitveno starost (za sodnike je to 68 let) ali če postanejo trajno delovno nesposobni.

Naloge

Sodniki

Oseba, ki želi postati sodnik, mora imeti **univerzitetno diplomu iz prava** in opravljeno **enoletno usposabljanje** na sodišču prve stopnje. Običajna pot do sodniškega poklica je opravljanje dela **uradnika referenta** (višjega sekretarja) na pritožbenem sodišču, čemur sledi imenovanje na sodniško funkcijo na okrožnem sodišču ali pritožbenem sodišču. V prihodnosti bodo kandidati deležni posebnega usposabljanja. Pritožbeno sodišče objavlja prosta mesta, odbor za imenovanje sodnikov pa oceni primernost kandidatov. Sodnike imenuje predsednik republike.

Sodniki porotniki

Okrožna sodišča imajo tudi laične člane ali „sodnike porotnike“, ki v določenih primerih sodelujejo pri odločanju. Sodniki porotniki sodelujejo zlasti v **kazenskih zadevah**, lahko pa sodelujejo tudi pri **civilnih zadevah in najemniških sporih**. Na okrožnem sodišču zadevo obravnava en stalni sodnik, ki ima vlogo predsedujočega, in trije sodniki porotniki. Sodniki porotniki imajo samostojna pooblastila, odločitev pa se po potrebi sprejme z glasovanjem; o sodbi odloči mnenje večine. Če je v kazenskem postopku glasovanje neodločeno, prevlada mnenje, ki je najugodnejše za toženca; v civilni zadevi ima predsedujoči odločilni glas.

Občinski sveti imenujejo sodnike porotnike za obdobje štirih let. Vsaka občina mora imeti vsaj dva sodnika porotnika; večje občine jih imajo mnogo več. Sodniki porotniki bi morali čim bolj zastopati starostno, spolno, jezikovno in poklicno sestavo občine.

Sodnik porotnik mora biti **finski državljan**. Ljudje, ki so stari manj kot 25 ali več kot 63 let, ne morejo biti imenovani za sodnike porotnike. Ljudje na uradnih položajih na sodiščih ali kazenskih ustanovah ne morejo postati sodniki porotniki, isto velja za ljudi, ki opravljajo delo tožilcev, odvetnikov ali policistov. Sodnik porotnik zapriseže kot sodnik ali da svečano izjavo pred nastopom svojega položaja.

Cilj je, da vsak sodnik porotnik sodeluje na obravnavi približno enkrat na mesec ali dvanaestkrat na leto. Okrožno sodišče sodnikom porotnikom plača določeno vsoto na obravnavo in nadomestilo za izgubo dohodka.

Odvetniki za javno pravno pomoč

Organizacija

Odvetniki za javno pravno pomoč so odvetniki, zaposleni na uradih za državno pravno pomoč. So državni uradniki, ki jih imenuje minister za pravosodje. Urade za pravno pomoč upravlja ministrstvo za pravosodje.

Pogoji za mesto odvetnika za javno pravno pomoč so opravljen magisterij iz prava (*oikeustieteen kandidaatti* ali *oikeustieteen maisteri*) in zadostne izkušnje v pravobranilstvu ali pri razsojanju. Mnogo odvetnikov za javno pravno pomoč ima tudi častni naziv *varatuomari* (magister prava z opravljenim sodnim usposabljanjem).

Odvetniki za javno pravno pomoč svoje delo opravljajo pred sodiščem. Obvezani so k upoštevanju pravil kodeksa o ustreznem poklicnem ravnanju za odvetnike. Zanje je tako disciplinsko pristojna odvetniška zbornica Finske. Več kot polovica odvetnikov za javno pravno pomoč na Finskem je članov odvetniške zbornice. Odvetniki za javno pravno pomoč so pri svojem delovanju popolnoma neodvisni.

Odvetniki

Samo odvetniki, ki so člani odvetniške zbornice Finske, lahko uporabljajo strokovni naziv „**asianajaja**“ (v švedščini) ali „**advokat**“. Kdor se prijavi za članstvo v **odvetniški zbornici Finske**, mora:

imeti **magisterij iz prava (LL.M.)**, ki mu daje pravico, da opravlja **sodno funkcijo**,

biti poznan kot pošten človek,

imeti večletne izkušnje v pravniškem poklicu in drugih sodnih dejavnostih,

opraviti poseben preskus, ki pokriva osnovne elemente pravniškega poklica in poklicne etike,

biti neodvisen, kar pomeni, da nanj ne smejo vplivati vlada in ostale skupine z izjemo njegove stranke,

imeti različne druge kvalifikacije, kadar je to potrebno.

Odgovornosti odvetnikov in nadzor njihovega delovanja

Glede kazenske odgovornosti in odgovornosti za škodna dejanja se odgovornost odvetnika načeloma ne razlikuje od odgovornosti ostalih državljanov. Vsak odvetnik pa mora skleniti zavarovanje za odškodninsko odgovornost za kritje stroškov, ki izhajajo iz česar koli razen predhodnega naklepa ali hude malomarnosti. Odvetniška zbornica je ustanovila kompenzacijski sklad za pokritje škode, ki izhaja iz kaznivega ravnanja odvetnika.

Poleg tega ima odvetnik poklicno odgovornost. Odbor odvetniške zbornice mora zagotoviti, da odvetniki izpolnjujejo svoje dolžnosti v skladu s poklicno etiko. V nasprotnem primeru odvetniška zbornica začne disciplinski postopek, najpogosteje s pisno pritožbo ali opozorilom. Kancler za pravosodje je obveščen glede odločitev, ki jih sprejme odvetniška zbornica, in lahko vloži pritožbo zoper te odločitve pri pritožbenem sodišču v Helsinkih.

Odvetniška zbornica Finske je organizacija, ki jo ureja javno pravo na podlagi zakona o odvetnikih iz leta 1958. Predhodnik te organizacije je bilo registrirano združenje z istim imenom. Vsi člani obeh organizacij so in so vedno bili odvetniki.

Odvetniška zbornica ima približno 1 850 članov, ki se imenujejo odvetniki (v finščini: *asianajaja*; v švedščini: *advokat*). Pravniške družbe zaposlujejo približno 600 odvetnikov, od tega približno 120 odvetnikov za javno pravno pomoč. Tudi uradi za pravno pomoč zaposlujejo več kot 100 odvetnikov za pravno pomoč, ki pa niso člani odvetniške zbornice.

Odvetniki, ki so bili izključeni iz odvetniške zbornice na podlagi disciplinskih ukrepov, lahko še vedno opravljajo svoj poklic pod drugim strokovnim nazivom. Vendar v takem primeru odvetnik deluje brez obveznosti odvetnika in izven nadzora odvetniške zbornice.

Državljan Finske ali druge države znotraj Evropskega gospodarskega prostora, ki je dopolnil 25 let, je lahko odvetnik, če je pošten in živi življenje, primerno za odvetnika. Imeti mora izobrazbo, ki jo za sodni poklic določa Finska, spretnosti, ki jih zahteva opravljanje odvetniške dejavnosti, in delovne izkušnje v pravobranilstvu. Poleg tega ne sme biti oseba v stečaju in mora biti popolnoma poslovno sposoben.

V skladu z mednarodnimi obveznostmi, ki veljajo na Finskem, oseba, ki nima strokovne izobrazbe in delovnih izkušenj, zahtevanih na Finskem, ampak je poklicno izobrazbo za odvetnika pridobila v eni izmed držav Evropskega gospodarskega prostora, lahko opravlja delo odvetnika. V takem primeru morajo vlagatelji na izpitu odvetniške zbornice pokazati, da imajo zadostno znanje o finski zakonodaji in opravljanju pravne prakse na Finskem.

Poleg tega oseba, ki je strokovno izobrazbo za odvetnika pridobila v državi članici Evropske unije, lahko opravlja delo odvetnika tudi brez opravljenega izpita. Oseba lahko opravlja delo odvetnika brez opravljenega izpita, pod pogojem, da je vpisana v register odvetniške zbornice za dobo najmanj treh let in je v tem času uporabljala prvotni strokovni naziv, dodeljen v matični državi članici, ter je kvalificirana za opravljanje odvetniške prakse v drugi državi članici (register EU). Oseba mora tudi dokazati, da je najmanj tako dolgo redno opravljala odvetniški poklic na Finskem.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij je na voljo na spletišču [odvetniške zbornice Finske](#).

Pravni svetovalec z licenco

Pravni svetovalec z licenco je odvetnik, ki je od odbora za pravno svetovanje pridobil licenco za izvajanje pravnega svetovanja. Pravni svetovalci z licenco morajo upoštevati pravila o poklicnem ravnanju, enakovredna tistim iz kodeksa ravnanja, ki ga morajo upoštevati, kadar na sodišču nastopajo kot svetovalci ali odvetniki. Pri tem jih nadzoruje nadzorni odbor odvetniške zbornice Finske, odbor za pravno svetovanje in kancler za pravosodje.

Pravne zbirke podatkov

Več informacij o seznamu pravnih svetovalcev je na voljo na spletišču [finskega ministrstva za pravosodje](#).

Notarji

Na Finskem naloge notarjev ureja zakonodaja. Notarji so zaposleni pri lokalnih registrskih uradih in pristojnih okrožnih uradih. Notarji morajo imeti opravljen magisterij iz prava (*oikeustieteen kandidaatti* ali *oikeustieteen maisteri*).

Kljub mnogim podobnostim se naloge notarjev na Finskem zelo razlikujejo od nalog notarjev drugod po Evropi in v Združenih državah. Na Finskem je notar vedno državni uradnik. Vendar notarji svojega dela ne opravljajo za polni delovni čas; večina uradnikov, ki opravljajo notarske storitve, je okrožnih regulatorjev na lokalnih registrskih uradih. Zaradi načela pogodbene svobode v civilnih zadevah na Finskem notarska overitev ni pogoj za veljavnost pogodbe. Edina civilna pogodba, ki jo je na Finskem treba overiti, je pogodba za prenos premoženja.

Notarji med drugim overjajo podpise, kopije potrdil in življenjepise. Dokumente lahko overjajo tudi z žigom Apostille, s čimer potrdijo, da ima podpisnik dokumenta v dokumentu naveden položaj in da je pooblaščen za izdajo dokumenta.

Drugi pravniški poklici

Izvršilni organi

Nacionalni izvršilni organ Finske je agencija v okviru ministrstva za pravosodje, ki je pristojna za neodvisno in nepristransko opravljanje zakonsko določenih nalog izvrševanja. Izvrševanje je del pravosodnega sistema in temelji na pravu. Naloge izvrševanja vključujejo izterjavo terjatev, prisilno izselitev in zavarovanje. Izvršilni organ deluje nepristransko ob upoštevanju pravic upnika in dolžnika. **Mreža 64 uradov** nacionalnega izvršilnega organa **pokriva celotno Finsko**.

Sodni izvršitelj je krovni izraz za vladne uslužbenke, ki **izvajajo naloge izvrševanja**. Sodni izvršitelj ima neodvisna pooblastila za izvrševanje.

V skladu s pravom so sodni izvršitelji:

inšpektorji za izvrševanje pri temeljni izvršilni enoti,

višji inšpektorji za izvrševanje pri posebnih in razširjenih izvršilnih enotah,

višji izvršilni uradniki in glavni izvršilni uradniki,

ki jim poročajo višji inšpektorji za izvrševanje,

višji inšpektor za izvrševanje in višji lokalni izvršilni uradnik, ki sta naziva, enakovredna nazivoma višji in glavni izvršilni uradnik, ter se uporabljata v regiji Åland,

hkrati pa tudi generalni direktor nacionalnega izvršilnega organa Finske in njegov namestnik.

V okviru nacionalnega izvršilnega organa obstajajo tudi drugi pravni nazivi, kot so gospodarski svetovalec, strokovnjak, sodni izvršitelj uradnik in višji sodni izvršitelj uradnik.

Večina zahtevkov za izvršbo se obravnava z uporabo elektronskih orodij za izterjavo pri **nacionalni temeljni izvršilni enoti**, pri čemer osebni stik z dolžnikom ni potreben.

Pet regionalnih razširjenih izvršilnih enot je na zadevnih ozemljih med drugim pristojnih za prodajo zarubljenih premičnin (rubež) in druge zahtevnejše naloge izvrševanja.

Nacionalna posebna izvršilna enota izvaja veliko zamudnih nalog izvrševanja, za katere so potrebne preiskave, ter je vključena v sodelovanje med agencijami in boj proti sivi ekonomiji ter gospodarskemu kriminalu.

Osrednja uprava nacionalnega izvršilnega organa je pristojna za upravni nadzor, razvoj in nadziranje službe za izvrševanje. Osrednja uprava je odgovorna tudi za uspešnost in učinkovitost organa kot celote.

Osrednja uprava nacionalnega izvršilnega organa ni vključena v posamezne naloge izvrševanja; vse izvršilne enote delujejo neodvisno. Za posamezne zadeve v zvezi z izvrševanjem je vedno pristojen sodni izvršitelj, ki vodi zadevo, odločitve, ki jih sprejme v posameznih zadevah, pa osrednja uprava na primer ne more spremeniti.

Več informacij je na voljo na spletišču [nacionalnega izvršilnega organa Finske](#).

Zadnja posodobitev: 21/09/2023

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezni nacionalni organi, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska komisija ne prevzema nobene odgovornosti za informacije ali podatke, ki jih vsebuje oziroma na katere se sklicuje ta dokument. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.